

Dosarul nr. 2ra-171/23
(2-20148423-01-2ra-28012023)

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Ghe. Stratulat)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, V. Mihaila, R. Pulbere)

ÎNCHEIERE

22 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul recurentului
Societatea cu Răspundere Limitată „Aflogen”, avocatul Ghenadie Bortă,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu
Răspundere Limitată „Aflogen” împotriva Societății cu Răspundere Limitată
„Prointelect-MP” și lui Dorian Lipovan cu privire la încasarea penalității și
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost admisă cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată
„Prointelect-MP”, a fost modificată hotărârea din 16 septembrie 2021 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru în partea cuantumului penalității, micșorându-se acesta de
la 15 000 lei până la 11 607 lei și 79 de bani. În rest, hotărârea primei instanțe a fost
menținută,

c o n s t a t ă:

La data de 25 noiembrie 2020, S.R.L. „Aflogen” a depus cerere de chemare
în judecată împotriva S.R.L. „Prointelect-MP” și lui Dorian Lipovan cu privire la
încasarea penalității și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, prin contractul de furnizare nr.
C-23-04-2020PF/2 din 23 aprilie 2020 s-a obligat să vândă S.R.L. „Prointelect-MP”
produse petroliere, iar ultimul s-a obligat să achite prețul pentru marfa primită. Pe
parcursul anului 2020, S.R.L. „Prointelect-MP” a primit produse petroliere, fapt
confirmat prin actul de verificare și facturile fiscale, a achitat prețul acestora doar
parțial.

Conform pct. 6.1 din contract și acordul de fidejusiune din 23 aprilie 2020,
fidejursorul Dorian Lipovan s-a obligat să răspundă solidar cu cumpărătorul pentru
obligațiile contractuale ale acestuia față de vânzător, ce reies din contractul de
furnizare nr. C-23-04- 2020PF/2 din 23 aprilie 2020.

Potrivit pct. 3 din acordul de fidejusiune, fidejursorul poartă răspundere
solidară cu debitorul în fața creditorului în caz de nerespectare de către debitor a
obligațiilor ce reies din contract și se obligă să achite creditorului prețul produselor
cumpărate, penalitățile, să compenseze dauna cauzată creditorului.

A menționat reclamantul că, în repetate rânduri a solicitat achitarea datoriei, efectuând în acest sens o serie de acțiuni concrete: convorbiri telefonice, discuții, somații, iar la 03 septembrie 2020, a remis în adresa S.R.L. „Prointelect-MP” și a lui Dorian Lipovan câte o reclamație, prin care a solicitat achitarea integrală a sumei datorate ce constituie suma în mărime de 126 044 lei și 50 de bani.

Recepționând reclamațiile la 09 septembrie 2020, S.R.L. „Prointelect-MP” a achitat doar suma în mărime de 55 400 lei, astfel, la 16 octombrie 2020, datoria acestuia constituind suma în mărime de 68 044 lei și 50 de bani.

Totodată, conform pct. 3.3 și 3.4 din contractul de furnizare nr. C-23-04-2020PF/2 din 23 aprilie 2020, în cazurile când părțile vor conveni, produsele petroliere pot fi furnizate în credit. Achitarea lor, în acest caz, va avea loc în cel mult 30 zile bancare. Iar în caz de neachitare în termenul prevăzut de contract, cumpărătorul va fi nevoit să achite penalitățile în valoare de 0,5% din valoarea mărfurilor pentru fiecare zi de întârziere.

Prin urmare, reclamantul a considerat că S.R.L. „Prointelect-MP” și Dorian Lipovan, în mod solidar, datorează și o penalitate contractuală în sumă de 30 632 lei și 18 bani, calculată de la data scadenței până la 19 octombrie 2020.

La fel, reclamantul a relevat că pârâții urmează să achite și cheltuielile judiciare suportate, ce se compun din cheltuieli de asistență juridică în sumă de 3500 lei și taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 2957 lei și 30 de bani.

În temeiul celor expuse supra și în baza art. 774, art. 776, art. 858 și art. 1628 din Codul civil, reclamantul S.R.L. „Aflogen” a solicitat încasarea de la S.R.L. „Prointelect-MP” și Dorian Lipovan, în mod solidar, a datoriei în sumă de 68 044 lei și 50 de bani, penalității în sumă de 30 632 lei și 18 bani, cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3500 lei și a taxei de stat în sumă de 2957 lei și 30 de bani.

Prin cererea din 01 iulie 2021, reprezentantul S.R.L. „Aflogen”, avocatul Ghenadie Bortă a micșorat cuantumul pretențiilor din acțiune, solicitând încasarea de la S.R.L. „Prointelect-MP” și Dorian Lipovan, în mod solidar, a penalității contractuale în sumă de 30 532 lei și 18 bani, cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3500 lei, precum și a taxei de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 2957 lei și 30 de bani.

Prin hotărârea din 16 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Aflogen” împotriva S.R.L. „Prointelect-MP” și lui Dorian Lipovan cu privire la încasarea penalității și cheltuielilor de judecată.

S-a încasat în mod solidar de la S.R.L. „Prointelect-MP” și Dorian Lipovan în beneficiul S.R.L. „Aflogen” suma în mărime de 15 000 lei, cu titlu de penalitate; 3500 lei, cheltuieli de asistență juridică; 450 lei, taxa de stat.

În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, reprezentantul S.R.L. „Prointelect-MP”, avocatul Doina Crețu a declarat apel împotriva hotărârii din 16 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea penalităților și taxei de stat, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie încasat în beneficiul S.R.L. „Aflogen” suma în mărime de 2080 lei și 89 de bani, cu titlu de penalități și suma în mărime de 270 lei, cu titlu de taxă de stat.

Prin decizia din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de S.R.L. „Prointelect-MP”, a fost modificată hotărârea din 16 septembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru în partea cuantumului penalității, micșorându-se acesta de la 15 000 lei până la 11 607 lei și 79 de bani. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

S-a încasat de la S.R.L. „Aflogen” în beneficiul S.R.L. „Prointelect-MP” cheltuielile de judecată suportate în instanța de apel cu titlu de taxă de stat în mărime de 290 lei și 67 de bani și cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică în mărime de 3000 lei.

Pentru a decide astfel, Colegiul instanței de apel a constatat că instanța de fond, la pronunțarea hotărârii, deși a determinat corect raportul juridic dedus judecății, nu a constatat și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei cu privire la termenul executării obligațiilor contractuale și a aplicat eronat norma de drept material ce ține de obligația debitorului de a repara prejudiciul cauzat persoanei ca rezultat al neexecutării obligației, situație ce impune casarea parțială a actului judecătoresc contestat.

Astfel, conform art. 8 alin. (1), art. 774 alin. (1), art. 776, art. 858 alin. (1) și (2), art. 947 alin. (1), art. 949 alin. (3), art. 953 alin. (1) Cod civil, instanța de apel a reținut că, prin raportare la prevederile contractului de furnizare nr. C-23- 04-2020PF/2 cu privire la modalitatea de plată, S.R.L. „Prointelect-MP” urma să execute obligația pecuniară față de S.R.L. „Aflogen” în termen de 30 zile bancare din data recepționării fiecărei dispoziții de plată.

Respectiv, Colegiul instanței de apel a apreciat critic poziția apelantului S.R.L. „Prointelect-MP”, precum că datoria a devenit scadentă peste 30 zile bancare de la recepționarea somației – 21 octombrie 2020, or, din motiv că în contractul de furnizare nr. C-23-04-2020PF/2 este stabilită data scadenței obligației pecuniare a S.R.L. „Prointelect-MP”, precum și că, termenul de executare a obligației rezultă și din natura acesteia, S.R.L. „Aflogen” era în drept să nu ceară executarea acesteia suplimentar.

Totodată, instanța de apel a observat că, până la data de 03 septembrie 2020, S.R.L. „Aflogen” a primit executarea obligațiilor pecuniare de către S.R.L. „Prointelect-MP”, scadente anterior, fără a-și rezerva expres dreptul de a cere penalități pentru neexecutarea acesteia, considerent din care, poate cere penalități numai pentru neexecutarea obligațiilor pecuniare ulterioare.

Prin urmare, reieșind din faptul că instanța de apel a concluzionat temeinicia încasării de la S.R.L. „Prointelect-MP” a penalității numai din momentul rezervării acestui drept, este corect de calculat penalitatea pentru perioada 15 septembrie 2020 – 19 octombrie 2020 reieșind din suma restantă la această perioadă de 68 044 lei și 50 de bani, ce constituie suma de 11 607 lei și 79 de bani.

Așadar, instanța de apel a conchis a fi corectă și întemeiată soluția privind încasarea de la S.R.L. „Prointelect-MP” în beneficiul S.R.L. „Aflogen” a sumei în mărime de 11 607 lei și 79 de bani, cu titlu de penalitate, fără reducerea cuantumului acesteia, or, instanța de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalității numai în cazuri excepționale, pornind de la cuantumul acesteia disproportionat de mari, iar luând în considerație nu numai interesele patrimoniale ale debitorului, ci și interesele ocrotite prin lege ale creditorului, mai mult că,

mărimea penalității calculate nu depășește suma datoriei și nu este excesivă, că mărimea penalității calculată este cu mult mai mică decât penalitatea pe care reclamantul a solicitat-o, precum și că debitorul nu a prezentat probe care ar confirma faptul imposibilității executării obligației de plată, situația din speță nu poate fi apreciată ca fiind un caz excepțional.

Pe această cale, instanța de apel a conchis că soluția instanței de fond în partea reținerii perioadei și quantumului penalității în mărime de 30 532 lei și 18 bani și reducerii acesteia până la suma de 15 000 lei, nu se încadrează în limitele art. 130 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

În același timp, Colegiul a subliniat că, chiar și în situația în care nu a constatat temei de reducere a penalității, quantumul acesteia calculat este cu mult mai mic decât suma acesteia, până la care a fost redusă de către prima instanță, prin ce este respectată regula neagrării situației apelantului în propria cale de atac.

În această ordine de idei, Colegiul a mai reținut ca parțial întemeiate argumentele apelantului cu privire la modalitatea de calcul a penalității, mai mult că sfârșitul perioadei din calculele penalității prezentate, depășesc cu mult sfârșitul perioadei pentru care însăși reclamantul a solicitat calcularea penalității.

Din aceste considerente, Colegiul a concluzionat că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a admite cererea de apel depusă de S.R.L. „Prointelect-MP”, a modifica hotărârea din 16 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea quantumului penalității, micșorând-o până la suma de 11 607 lei și 79 de bani. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 27 decembrie 2022, reprezentantul recurentului S.R.L. „Aflogen”, avocatul Ghenadie Bortă a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și menținerea în vigoare a hotărârii din 16 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, încasarea de la S.R.L. „Prointelect-MP” în beneficiul S.R.L. „Aflogen” a cheltuielilor de judecată suportate de către instanța de recurs.

În motivarea recursului depus, reprezentantul recurentului S.R.L. „Aflogen”, avocatul Ghenadie Bortă a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor legale aplicabile speței.

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 31 ianuarie 2023 (f.d. 168), instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursului depus, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Referință la cererea de recurs depusă, în temeiul art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 27 septembrie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 27 decembrie 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea prin intermediul oficiului poștal și poștei electronice a copiei deciziei integrale participanților la proces la 29 septembrie 2022 și 28 noiembrie 2022, conform scrisorii de însoțire nr. 7497 (f.d. 158, 159, 160).

Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de reprezentantul recurentului S.R.L. „Aflogen”, avocatul Ghenadie Bortă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, cererea de recurs declarată de reprezentantul recurentului S.R.L. „Aflogen”, avocatul Ghenadie Bortă, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII, Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe,

suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera ca fiind inadmisibilă cererea de recurs declarată de reprezentantul recurentului S.R.L. „Aflogen”, avocatul Ghenadie Bortă.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de reprezentantul recurentului Societatea cu Răspundere Limitată „Aflogen”, avocatul Ghenadie Bortă, împotriva deciziei din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Mariana Pitic

Galina Stratulat